

Ramenzoektocht

Voor kinderen van 10 - 12 jaar en hun bubbel!

In december kwam een vrijwilligersgroep uit Antwerpen met het idee om een zoektocht te organiseren rond Broederlijk Delen, geïnspireerd op de berenjacht tijdens de eerste lockdown. Drie groepen vrijwilligers sloegen de handen in elkaar en werkten het idee verder uit.

Het resultaat: een wandeling geschikt voor vormelingen en eerstecommunicanten, maar ook voor alle gezinnen uit de buurt! Je kan de zoektocht doen met je eigen catechesegroep of je gezinsbubbel of zelfs met je knuffelcontacten. Let wel op het maximum aantal mensen en volg de geldende corona-maatregelen.

Heb je zin om de campagneverhalen op te sporen? Kijk snel verder in deze bundel!

Met bijzondere dank aan:
PE Sint-Franciscus Rijkervorsel-Hoogstraten
Parochie Sint-Jozef Coloma Mechelen
Sociale Animatiegroep Herent

Hallo!

Wat fijn dat jij mee met ons op pad wilt gaan op deze zoektocht! Ik ben Brodé en ik vergezel je vandaag op deze tocht. Op negen ramen in jouw gemeente hang ik broederlijk naast de poster van Broederlijk Delen. Zo zie ik er uit:

Kan jij al de negen plaatsen vinden waar ik verstopt ben?

Onderweg kom je meer te weten over de wereld en over Broederlijk Delen en mag je een hele hoop opdrachten uitvoeren. Bij elke stopplaats vind je ook een letter. Als je al de ramen waar ik ophang heb teruggevonden kan je met die letters samen een woord maken. Je kan de letters op de laatste pagina van deze bundel invullen.

Veel succes en tot op de eerste stopplaats!

Stopplaats 1

Proficiat, je hebt de eerste stopplaats gevonden! Op deze plaats vertel ik jullie graag meer over een bijzonder land.

Broederlijk Delen is in veel landen en werelddelen actief. Als je de afbeelding ziet, kan je zeker raden in welk werelddeel we zitten. Ken je ook het land? Het is het tweede grootste Afrikaanse land en heeft een lange naam: de Democratische Republiek Congo (door iedereen afgekort tot DRC of gewoon Congo). Het land is 80x groter dan België. Wist je dat het land zijn naam dankt aan die van een zeer lange rivier: de Congostroom?

Eens kijken hoeveel jullie weten over dit land. Kies bij elke vraag het juiste antwoord.

Vragen:

1. Welke groente is niet weg te denken uit het dagelijkse menu?	a. Het land ligt op de evenaar en heeft een tropisch klimaat.
2. Het land is rijk aan grondstoffen, de meeste ervan gaan naar het buitenland. Welke?	b. schaar-steen-papier met de benen na een hoge sprong
3. België en Congo hebben heel wat gemeen met elkaar. Wat was Congo van België?	c. Maniok (ook cassave genoemd)
4. Welke taal is de officiële taal en wordt dus ook in het onderwijs gebruikt, hoewel de kinderen thuis een andere taal gebruiken?	d. Geen, want het westen van Congo ligt in dezelfde tijdzone.
5. Nzango is een sport voor vrouwen die eigenlijk ontstaan is als een kinderspel. Hoe kan je het spel best beschrijven?	e. Tot 1960 was Congo een kolonie van België, dus België was baas over politiek en economie.
6. Wat is het tijdsverschil als je van België naar de hoofdstad Kinshasa reist?	f. Goud, koper, diamant en coltan (vaak gebruikt in elektronica)
7. Waarom is het in de DRC altijd even warm (ongeveer 26°) en vochtig?	g. Frans

Wist je dat twee bekende voetballers van de Rode Duivels familie in Congo hebben? Kan jij bedenken wie dit zijn?

R.L. _____ V.K. _____

Hieronder zien jullie enkele foto's uit Congo. Welke foto spreekt jullie het meest aan? Waarom?

Op de volgende pagina vind je nog een leuk spelletje! Los het geheimschrift op en leer zo een woordje in het Lingala. De betekenis is "tot ziens" en de klemtoon ligt op de derde lettergreep. Laat het woord maar een paar keer luid klinken!

U		K		A	
V		L		B	
W		M		C	
X		N		D	
Y		O		E	
Z		P		F	
		Q		G	
		R		H	
		S		I	
		T		J	

Stopplaats 2

We leerden aan de vorige stopplaats al dat Congo boordevol waardevolle grondstoffen zit. Verder is het land erg vruchtbaar. Dankzij de grote oppervlakte bossen valt de nodige regen. En toch behoort Congo tot één van de armste landen ter wereld.

Voor de bewoners op het platteland hebben het erg moeilijk. Zij hebben vaak geen stroom, weinig ziekenhuizen, de wegen zijn slecht berijdbaar en onderwijs kunnen ze vaak niet betalen. Maar hun grootste zorg zit in het krijgen van voldoende voedsel. Veel van hen zijn boer. Ze kweken producten als bananen, maniok, maïs en pindanoten.

Hieronder zie je foto's uit Congo en uit België. Welk beeld verbinden jullie niet meteen met landbouw?

Ja, jullie hebben gelijk! Toch is het afbranden van veld een lange traditie in Congo. De boeren willen zo hun grond vruchtbaar maken. Soms kappen ze ook bomen om en branden dan een stuk bos af. Zo kunnen ze meer grond bewerken en dus iets meer geld verdienen om te overleven. Maar het is en blijft een gevaarlijke techniek. **Wat zijn volgens jullie de risico's voor de mens en het milieu?**

Gelukkig is er ook een andere oplossing! Boerenorganisatie COPMIKW, één van de partners van Broederlijk Delen in Congo, helpt boeren om zich te verenigen in boerengroepen. Hier experimenteren ze om het land op een andere manier vruchtbaar te maken en trekken ze samen naar de overheid om hen te vragen regels te maken om de bosbranden te doen stoppen.

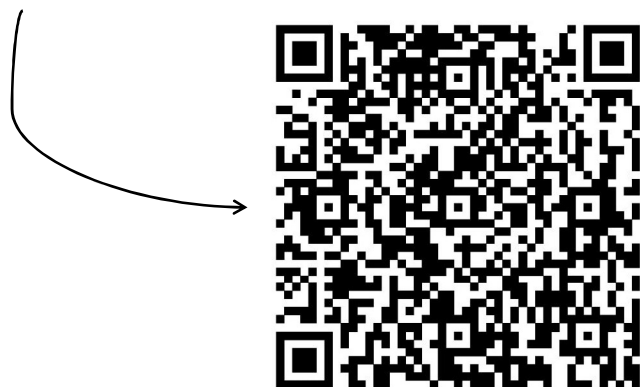
Los de rebus hieronder op en ontdek de naam van één van de nieuwe landbouwtechnieken die de boeren gebruiken!

g+🐮k=r+n+🔔l=m+e★r=n

Door het zaaien of planten van lokale planten kunnen de boeren de grond vruchtbaar te maken, zonder de natuur te beschadigen. Bravo COPMIKW!

Wil je graag meer weten over het werk van Broederlijk Delen in Congo?

Scan dan deze QR code!

Stopplaats 3

“Mensen zijn geboren delers”, zegt Broederlijk Delen. Ook al is delen niet altijd even gemakkelijk, toch delen we veel meer dan wij denken. En ook met verschillende mensen, in verschillende situaties. Geef voor elke onderstaande vraag enkele voorbeelden. Denk aan je activiteiten, aan je talenten, aan je netwerk, ...

Delen is belangrijk voor de hele wereld. **Broederlijk Delen zegt dat als we de wereld beter willen maken, alle mensen aan het delen zouden moeten gaan.**

Misschien kunnen jullie vanuit jullie groep ook een deelinitiatief starten op school, in je buurt of in je parochie? Denk er eens samen over na, en schrijf je voorstel hieronder op.

Wisten jullie ook al dat Broederlijk Delen een heel leuk liedje heeft over delen? Beluister het nu of later en zing maar volop mee. Scan de code hieronder*

Helemaal uitgezongen? Ga dan als de bliksem naar de volgende stopplaats!

Maar wacht! Deze keer doen we het een beetje anders.

Verdeel je groepje in twee. Een deel van jullie mag gewoon verder wandelen. De anderen krijgen het iets moeilijker. Na elke zeven stappen die jullie zetten, moeten jullie zeven stappen **HINKELN**.

Ga zo verder tot je aan de volgende stopplaats komt. Succes!

*Lukt het niet met de QR code, hier is de link: <https://www.youtube.com/watch?v=vHw2SYf6H14>

Stopplaats 4

Zo dat was nogal wat hé! Hinkelen was zeker een pak vermoeiender dan gewoon stappen, en het schoot ook al heel wat minder op.

In het volgende gebied waar ik je mee naartoe neem, Israël – Palestina, moeten de Palestijnse inwoners ook hinkelen. Niet echt natuurlijk, maar het wordt hun wél heel wat moeilijker gemaakt dan de Israëlische inwoners van het gebied.

Door deze situatie worden er ook heel wat kinderrechten aan de laars gelapt. Dat zijn rechten die ieder kind op aarde zou moeten hebben! Hieronder zie je zes kinderrechten en zes foto's uit Palestina. Kan jij elke foto verbinden met het kinderrecht waar het om gaat?

Recht op gezonde voeding,
water, kleding en onderdak

Recht op onderwijs en
informatie

Recht op medische zorg

Recht om bij de eigen
familie te zijn

Recht op veiligheid en
bescherming

Recht op spel en vrije tijd

Wil je graag meer weten over de kinderrechten? Op de allerlaatste pagina van deze bundel vind je een bladzijde waarop je kan lezen hoe deze zes kinderrechten in Israël-Palestina worden geschonden.

Broederlijk Delen probeert verandering te brengen in het leven van de Palestijnse jongeren. Zo steunen ze onder andere 'Theater Day Productions', een organisatie die kinderen en jongeren in de Gazastrook wil helpen om hun problemen en hun angsten te tonen. Door toneel te spelen krijgen de kinderen de kans om hun trauma's te verwerken en leren ze om conflicten op te lossen zonder geweld. Op een plaats waar zij vaak nooit gehoord worden door anderen, krijgen de kinderen op deze manier ook een eigen stem en leren ze om voor zichzelf op te komen.

Kom je graag meer te weten over deze organisatie? Scan dan de QR code hieronder!

En nu op naar de volgende stopplaats! Wie vindt het figuurtje het eerst?!

Stopplaats 5

Hiep hiep hoera !

Broederlijk Delen bestaat dit jaar 60 jaar ! Dat moeten we vieren.

Elk jaar verspreiden we affiches om onze boodschap bekend te maken bij het grote publiek. Op de volgende bladzijde vind je zes affiches van de voorbije jaren.

Rangschik de affiches van oud naar jong. Welke is volgens jullie de oudste en welke de jongste ?

--	--	--	--	--	--

Welke vinden jullie de mooiste affiche ?

☐	en waarom	
--------------------------	-----------	--

Welke vinden jullie het sterkst ? Welke affiche brengt de boodschap het best over?

☐	en waarom	
--------------------------	-----------	--

Stopplaats 6

Jullie hebben me opnieuw gevonden, gefeliciteerd! Tijd om even jullie kennis te testen met een paar vraagjes.

Waarvoor is ons land op vlak van eten zeer bekend?
Ons land wordt dan ook een-land genoemd.

Van welke groente is dit eten gemaakt?

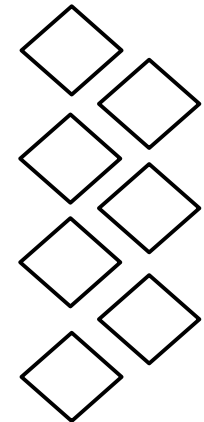
De bedrijven die deze voedselbron produceren, verwerkten in 2005 TWEE MILJOEN ton van deze knollen; dat is het gewicht van 166.000 LIJNBUSSEN.

Maar niet alleen in België is deze plant een belangrijke voedselbron. Er is een land in Zuid-Amerika waar deze plant ook heel belangrijk is maar waarrond er wel problemen zijn. Broederlijk Delen wil hierbij helpen!

Weet jij over welk land het gaat?

Los onderstaande vragen op en vorm een woord met de eerste letter van elk antwoord:

1. Hoe heet onze hoofdstad?
2. Wat is het Franse woord voor 'oor'?
3. Wat spuwt een vulkaan?
4. Dit deel van het oog bepaalt de oogkleur
5. Hoe heet de periode dat het geen school is?
6. Naam van het Europese land dat de vorm heeft van een laars
7. Naam van stad aan de Schelde + de naam van de provincie

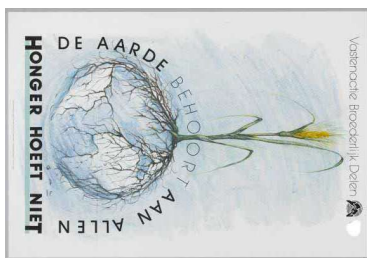
Op naar de volgende stopplaats! Kijk onderweg eens goed rond. Zie je vogels? Zie je bomen? Zie je bloemen? Hoeveel verschillende soorten kom je tegen?

1

2

3

4

5

6

Stopplaats 7

Hier zijn we weer! Heb je goed opgelet onderweg? Hoeveel verschillende bomen heb je gezien? Hoeveel verschillende vogels of bloemen?

Het is belangrijk voor het milieu dat er van één soort veel varianten bestaan. Zo heb je van één soort plant, bijvoorbeeld de tomaat, varianten die graag in droge grond groeien en andere die graag in natte grond groeien. Van aardappelen heb je ook verschillende variëteiten: sommige groeien graag in kleigrond, andere liever in zandgrond of hoog in de bergen. Sommige aardappelen kan je beter gebruiken voor frietjes, andere voor kroketten en puree.

Hoeveel soorten aardappel kent men in Bolivia?

Maak de rekensom:

$$(2 \times 5) + (160 : 8) + (30 + 45) = \dots$$

Het antwoord is zelfs nog meer dan de uitkomst! Dat is ook goed. Zo kan je op veel plaatsen aardappelplanten laten groeien en veel aardappelen oogsten. En zo hoef je ook geen schrik te hebben dat als er een ziekte komt die één soort vernietigt, je geen aardappelen meer kan kweken. Andere soorten zijn namelijk net een beetje anders en worden vaak dus niet ziek.

Maar grote bedrijven willen veel geld verdienen. Zij laten bepaalde soorten van aardappelen registreren.

REGISTREREN? WAT IS DAT? HOE DOEN ZE DAT?

Ze nemen één soort aardappel en beschrijven deze heel duidelijk (kleur en grootte van de bloem, het blad, de aardappel zelf, smaak en geur....) en laten dit noteren in een document bij de regering. Zo worden zij de eigenaar van deze soort. Boeren die geen eigen soorten hebben en op hun grond werken, moeten aan het bedrijf veel geld betalen om hun soort te gebruiken.

Broederlijk Delen steunt daarom CENDA, een organisatie die de Boliviaanse boeren helpt om aardappelrassen te registreren om zo in opstand te komen tegen deze situatie. Als de rassen geregistreerd zijn, kan niemand ze nog afpakken en mogen de boeren hun eigen aardappelrassen blijven gebruiken. Zo helpt CENDA de boeren om onafhankelijk te blijven van de aardappels van de grote bedrijven en zorgt ze ervoor dat de verscheidenheid aan rassen behouden wordt.

Meer weten? Scan de QR code!

Stopplaats 8

Hallo opnieuw! We zijn bijna aan het einde van de zoektocht.

Ik wil jullie graag nog een verhaal vertellen over mijn vriend Louis.

Louis woont in een mooi huis. Hij houdt van de nieuwste snufjes en koopt er op los. Hij blijft steeds maar kopen en kopen. Wanneer hij een nieuwe televisie koopt, zet hij de oude op de zolder. Koopt hij een nieuwe iPad, dan gaat de oude naar de zolder.

Het zal je niet verbazen dat Louis zijn zolder helemaal vol ligt met oude spullen waar hij niets mee doet. En niet alleen zijn zolder... Deze werd namelijk al snel te klein dus ook de logeerkamer ligt al helemaal vol.

Louis is constant nieuwe dingen aan het kopen terwijl hij al zo veel heeft...

Wat doet Louis als hij nieuwe spullen koopt?

Waarom denk je dat Louis zo veel spullen koopt?

Heeft hij al die spullen nodig?

TIJD VOOR EEN SPELL! Misschien ken je het spelletje 'Ik ga op reis en ik neem mee...'. Daarin zegt iedereen om de beurt iets dat hij of zij meeneemt op reis. Elke keer als jij aan de beurt bent, moet je eerst herhalen wat de personen voor je al hebben gezegd en daarna mag je pas jouw woord toevoegen.

Jullie gaan iets spelen dat bijna hetzelfde is, alleen gaan we niet op reis. We gaan leven met genoeg. Om de beurt zeg je:

'Ik leef met genoeg, en ik heb nodig...'

Je herhaalt het lijstje van dingen die iedereen voor je heeft gezegd en daarna voeg je zelf nog een woord toe. We dagen je uit om samen minstens tot een lijstje van 20 dingen te komen!

Als je dat gedaan hebt staat hiernaast nog een vraagje om over na te denken. Misschien kan je hier eens samen over praten op weg naar de volgende stop?

Veel succes!

Heb je alleen spullen gezegd die je kan vasthouden? Of heb je ook zaken gezegd zoals vriendschap, liefde, een knuffel,...?

Hoe denk je dat het komt dat je dat wel of niet hebt gedaan?

Stopplaats 9

Het is jullie gelukt, jullie hebben ook de laatste stopplaats gevonden!

Ik heb jullie de vorige keer verteld over mijn vriend Louis. Ik heb nog een verhaal over hem!

Op een dag komt Louis met twee volle zakken uit de winkel. Hij heeft weeral de nieuwste snufjes gekocht. Hij loopt tegen Michiel. Louis en Michiel kennen elkaar nog van vroeg in de kleuterklas. Ze geraken aan de praat.

Michiel blijkt het moeilijk te hebben om elke maand toe te komen met zijn geld maar toch is hij heel gelukkig. De nieuwste snufjes die Louis allemaal aankoopt, zijn voor hem onbekend. Louis vindt het eerst wat raar dat Michiel zo gelukkig is. Hijzelf met al zijn nieuwe spullen is helemaal niet zo gelukkig. Hij besluit zijn nieuw aangekochte spullen aan Michiel te geven.

Het gezicht van Michiel gaat helemaal stralen. Hij geeft Louis een dikke knuffel. En Louis dan? Wel die had er een heel goede vriend bij!

Wat is de reactie van Louis als hij hoort dat Michiel niet elke maand genoeg centjes heeft om alles te betalen?

Wanneer was Louis het meest gelukkig, voor of nadat hij zijn spullen afgeeft?

Hoe komt het dat Louis plots zo blij is?

Af en toe is het goed om eens na te denken over hoe veel we al hebben in het leven. Daarom is opnieuw alles verdelen soms een goed idee.

We gaan dit eens proberen met een leuk **OPDRACHTJE**:

Iedereen haalt alles uit zijn zakken (zakdoek, sleutels, telefoon, kauwgom,...).

1. Bereken eens hoeveel euro er in je broekzak zit (bijvoorbeeld een autosleutel, die is al snel €20.000 waard, een huissleutel €200.000,...)
2. Wie heeft het meeste geld en wie het minste?
3. Verdeel nu eens alles zodat iedereen evenveel heeft.
4. Was dat makkelijk of moeilijk? Hoe komt dat?

Broederlijk Delen wilt dat de rijkdom in de wereld eerlijker verdeelt wordt. Zo heeft iedereen genoeg en hoeft niemand in armoede te leven. Geen slecht idee, toch?

En zo zijn we op het einde van onze zoektocht beland!

Heb je me overal gevonden? En heb je op elke stopplaats goed de letters opgeschreven?

Dan kan je hieronder het woord lezen dat we zochten.

--	--	--	--	--	--	--	--	--

BIJLAGE. Zes kinderrechten die in Israël-Palestina worden geschonden

Recht op onderwijs en informatie

Jammer genoeg kunnen Palestijnse kinderen vaak niet naar school gaan, omdat het niet veilig is. Palestina wordt soms aangevallen door hun buurland Israël, en er lopen Israëlische soldaten in de straten rond. Bovendien zijn de wegen vaak afgesloten dus geraken ze niet op school. Soms worden scholen vernield door bommen, en durven de onderwijzers niet meer lesgeven omdat ze bedreigd worden door de soldaten.

In Palestina zijn er te weinig dokters, en door de Israëlische blokkade zijn er te weinig geneesmiddelen, te weinig ziekenwagens en te weinig ziekenhuizen. Vaak geraak je niet - of niet op tijd - in een ziekenhuis. Als er dan wel een ziekenhuis is, dan kan het vaak niet goed werken omdat er geen elektriciteit is.

Recht op medische zorg

Recht op gezonde voeding, water, kleding en onderdak

In Palestina is het niet gemakkelijk om een lekkere maaltijd te koken: omdat er veel landbouwgrond afgenomen is en de boeren te weinig mest hebben door de Israëlische blokkade zijn er in Palestina veel te weinig groenten, fruit en vlees. Water is ook erg duur, en is vaak vervuild. Hierdoor hebben maar 1 op de 10 gezinnen in Palestina drinkbaar water.

Vaak hebben kinderen geen tijd om te spelen omdat ze hard moeten werken om geld te verdienen. Dat werk is heel zwaar! Ze krijgen gevaarlijk werk, ze moeten zwaar tillen, of ze moeten pesticiden spuiten zonder de juiste beschermingsmiddelen. Toch doen ze dit werk omdat hun ouders het weinige geld dat ze verdienen nodig hebben.

Recht op spel en vrije tijd

Recht om bij de eigen familie te zijn

Tussen Israël en de Palestijnse Gebieden staat een hele grote muur. Dus als Palestijnse families aan de verschillende kant van die muur wonen, dan wordt het heel moeilijk om elkaar te bezoeken. Soms worden de mensen niet doorgelaten, en kan men elkaar lang niet terugzien.

Elk jaar worden er ongeveer 600 Palestijnse kinderen uit de Westelijke Jordaanoever gearresteerd door Israëlische soldaten, soms geblinddoekt en geboeid. Ze worden vaak zonder eerlijke processen lang vastgehouden in Israëlische gevangenissen, en vaak kan of mag hun familie niet op bezoek komen.

Vele Palestijnse jongeren proberen naar veiligere landen te vluchten, ook richting Europa.

Recht op veiligheid en bescherming